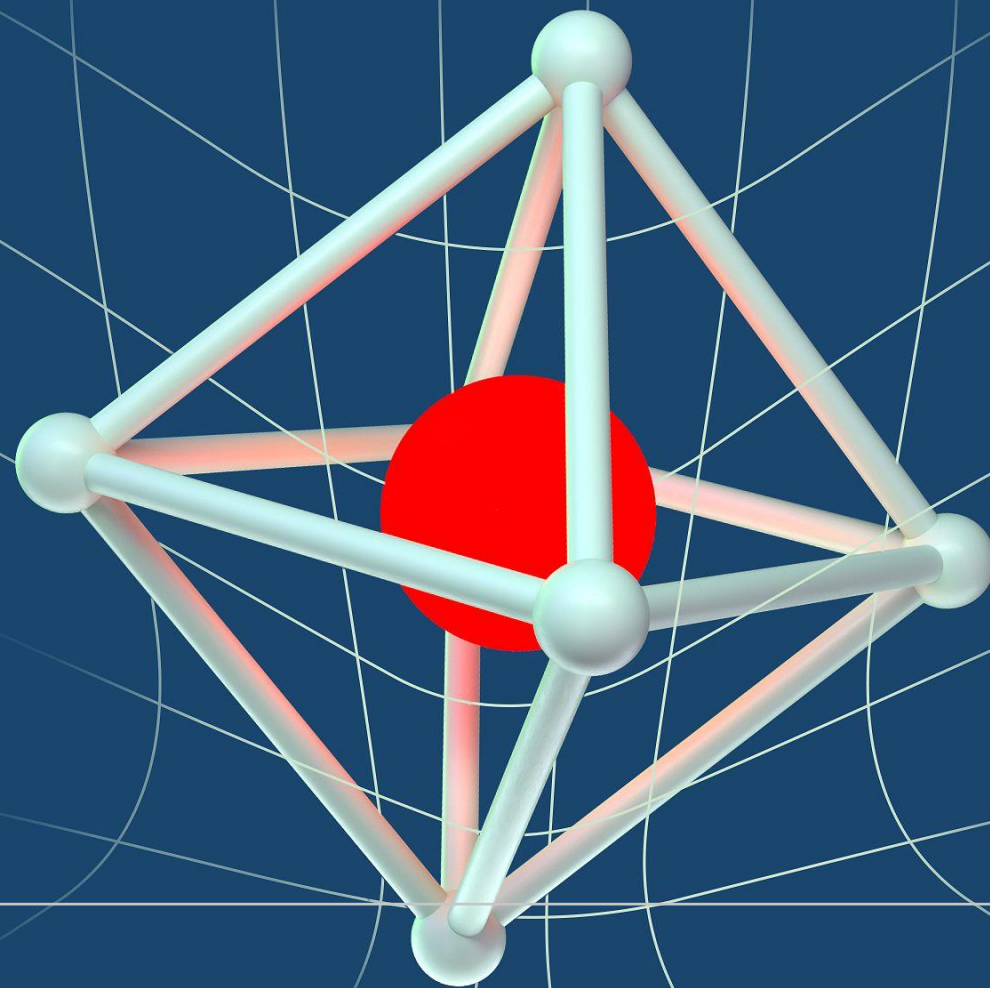
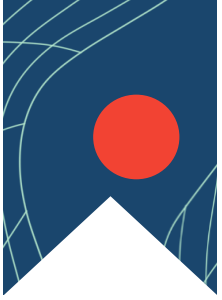


Рекомендації щодо розробки та перегляду ОП





Основні підходи (Положення про організацію освітнього процесу, Положення про концепції освітньої діяльності, освітні програми, робочі програми та силабуси освітніх компонентів, Положення про забезпечення якості освіти)

- ❑ Розробка освітньої програми здійснюється на підставі рішення вченої ради про ухвалення концепції освітньої діяльності за рівнем або за регульованою спеціальністю (її нової редакції)
- ❑ Освітня програма може передбачати одну спеціалізацію або не передбачати її
- ❑ Освітня програма розробляється / удосконалюється проектною командою, до складу якої входить гарант
- ❑ Освітня програма удосконалюється щорічно з урахуванням змін у предметній області, тенденцій ринку праці, нормативних документів з вищої освіти, запитів/зауважень/побажань всіх стейкхолдерів (бізнесу, здобувачів освіти, академічної спільноти, суб'єктів управління освітою та її якістю тощо)
- ❑ Укладачі програми надають її в електронному вигляді в каналі [Управління ТУ "МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА" | Учебные планы | Microsoft Teams](#) у папку [ОПП](#). ОП має супроводжуватися навчальним планом (планами в разі можливості отримання освіти зі скороченим терміном) в папці [Навчальні плани](#)
- ❑ Первісно розроблена ОП має пройти послідовну експертизу: проектна команда, кафедра, академічна рада, академічна спільнота, департамент управління якістю освіти та акредитації, перший проректор-проректор з навчальної роботи, ректор. Удосконалювана ОП не проходить повторно експертизу на кафедрі
- ❑ Первісна редакція ОП, або редакція ОП, яка знаходиться в процесі удосконалення, розміщуються на сайті в розділі [Обговорення проєктів освітніх програм : Polytechnic \(metinvest.university\)](#). Для удосконалюваних програм відповідний файл має бути розміщений не пізніше 01 ЛИСТОПАДА.



Етапи розробки і затвердження ОПП: ПЕРВІСНА РЕДАКЦІЯ

моніторинг доцільності і можливості реалізації цієї освітньої програми в аспектах: потреби ринку праці та наявності конкретних запитів бізнесу; профілю фахівця на основі аналізу ринку праці, за поданням бізнесу або на підставі професійного стандарту для відповідних назви та класу професій (за наявності такого стандарту); потреб стратегічного розвитку регіонів присутності або України в цілому; аналізу освітніх програм даної предметної області в Україні та за кордоном;

подача проекту програми на обговорення на рівні структурного підрозділу (засідання кафедри, об'єднане засідання декількох кафедр; за результатами такої експертизи проект програми відхиляється, або відправляється на доопрацювання, або передається для громадського обговорення

оприлюднення проекту освітньої програми на офіційному вебсайті Університету з метою громадського обговорення;

Зовнішня експертиза освітньої програми стейкхолдерами (щонайменше 1 рецензія від науково-педагогічних працівників з інших закладів вищої освіти України раз на два роки, 1 рецензія від представників Активів Групи МЕТІНВЕСТ, інші рецензії – опціонально, в т.ч. від здобувачів вищої освіти інших програм, слухачів курсів підвищення кваліфікації, Асоціації випускників)



Етапи розробки і затвердження ОПП: ПЕРВІСНА РЕДАКЦІЯ

Опрацювання всіх пропозицій та зауваження, які надійшли в рецензіях, відгуках, ухвалює рішення про доцільність врахування цих пропорцій та зауважень і вносить необхідні зміни до проекту програм або відкликає програму для переробки чи припинення; ця редакція проекту освітньої програми передається на експертизу департаменту, що відповідає за забезпечення якості освіти

Експертиза проекту програми (Департамент управління якістю та акредитації, перший проректор-проректор з навчальної роботи, проректор з науково-дослідної роботи). За результатами такого обговорення проект відправляється або на доопрацювання, або на розгляд Вчено ради

Доопрацювання проекту програми здійснюється проектною командою без повторення процедур, визначених вище

Зовнішня експертиза освітньої програми стейкхолдерами (щонайменше 1 рецензія від науково-педагогічних працівників з інших закладів вищої освіти України раз на два роки, 1 рецензія від представників Активів Групи МЕТІНВЕСТ, інші рецензії – опціонально, в т.ч. від здобувачів вищої освіти інших програм, слухачів курсів підвищення кваліфікації, Асоціації випускників)



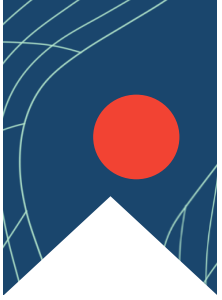
Етапи розробки і затвердження ОПП: УДОСКОНАЛЕНА РЕДАКЦІЯ

затверджена ОП, реалізація якої почалася у поточному навчальному році має бути оприлюднена до 01 ЛИСТОПАДА як проєктний документ для редакції наступного року в розділі «Обговорення освітніх програм» офіційного вебсайту Університету

збір результатів моніторингу з різних джерел і обговорення таких результатів з обґрунтуванням доцільності і способів урахування таких результатів у тексті освітньої програми, навчальному плані, практиках організації освітнього процесу за програмою і розробкою пропозицій щодо окремих елементів освітнього середовища, бізнес-процесів тощо

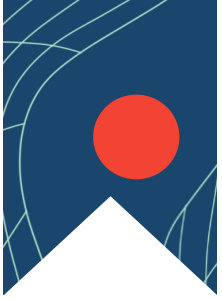
Винесення нової редакції ОП на експертизу департаменту управління якістю освіти та акредитації та проректорів за напрямками, і в кінцевому рахунку – Вченої ради Університету

Інші етапи аналогічні до процесу для первісних редакцій програми



На сторінці обговорення ОП

- 1 Первісний проєкт ОПП;
- 2 Всі варіанти ОПП для обговорення, починаючи з 2022 року;
- 3 Всі рецензії / відгуки
- 4 Реакції на всі коментарі
- 5 З 2024-2025 н.р. – протоколи академічних рад



На сторінці ОП

- 1 Фото та пошта гаранта
- 2 Чинний документ ОПП
- 3 Навчальні плани для всіх років набору і термінів навчання
- 4 Робочі програми обов'язкових навчальних дисциплін, програми практик, МР КР, МР КвР
- 5 Каталог вибірових 2024, силабуси рекомендованих ОК



Супроводжувальні документи

Витяги з протоколів робочих груп (до 2023 включно) та проектних команд (2024)

Витяг з протоколу кафедри (для первісного проекту)

Рішення ВР по всіх роках

Накази на робочі групи

Протоколи академічних рад



Зміст протоколів РГ (ПК)

Первісний

- ким і в якому складі затверджена РГ (ПК)
- Виступ розробника по ОП: опис спеціалізації, фокусу, особливостей, результати аналізу ринку праці і як вони впроваджені, результати аналізу аналогічних вітчизняних та зарубіжних програм і як впроваджені, участь студентів у проєктуванні цілей і ПРН
- Рекомендація до експертизи на кафедрі

По удосконаленню

- Результати всіх локальних і університетського моніторингу: від викладачів, студентів, самоврядування, бізнесу, академічних стейкхолдерів; випускників (в разі наявності)
- Результати аналізу ринку праці і як вони впроваджені, результати аналізу аналогічних вітчизняних та зарубіжних програм і як впроваджені;
- Нормативні зміни;
- Пропозиції адміністрації;
- Таблиця врахування / відхилення змін



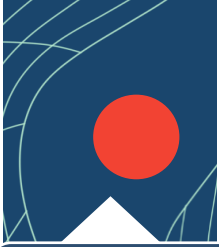
Форма ОП

Преамбула:

- Інформація про нормативно-правові джерела, на підставі або з урахуванням яких розроблено (удосконалено) освітню програму, в т.ч. стандарт вищої освіти, професійні стандарти.
- Формулювання «Пропозиції щодо удосконалення змісту освітньої програми можна спрямовувати на офіційну юридичну адресу ТОВ «ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА» або скористуватися засобами, доступними на офіційному вебсайті Університету за посиланням: XXXXX»

Профіль освітньої програми

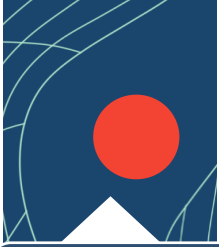
- 1) Назва освітньої програми – наводиться назва освітньої програми українською мовою:
 - в разі реалізації єдиної програми в рамках спеціальності можна використовувати більш загальні формулювання, однак з урахуванням широти предметної області доцільно обирати назву програми, що відповідає фокусу спеціалізації;
 - в разі якщо на відповідному рівні планується реалізовувати декілька програм – жодна з них не може називатися тотожно назві спеціальності, і відповідно – повинна мати чітко визначений профіль і назву, що характеризує цей профіль;
 - на третьому (освітньо-науковому) рівні програми можуть мати узагальнені або конкретизовані назви залежно від профілю програми;
 - якщо на другому (магістерському) або третьому (освітньо-науковому) рівнях вищої освіти передбачаються міждисциплінарні програми, то їх назви мають відображати специфіку предметної області програми;
 - назви освітніх програм у межах спеціальностей, що передбачають доступ до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання, встановлюються стандартами вищої освіти;
 - у назві освітньої програми не можуть використовуватися повністю або частково назви інших спеціальностей та галузей знань, освітніх програм у межах спеціальностей, що передбачають доступ до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання, а також професійних кваліфікацій, для яких законодавством передбачено здобуття вищої освіти з іншої спеціальності та/або освіти іншого рівня.



Форма ОП

Профіль освітньої програми

- Ступінь вищої освіти, освітня кваліфікація – наводиться назва ступеня вищої освіти і формулювання освітньої кваліфікації відповідно до стандарту вищої освіти з урахуванням спеціалізації або міждисциплінарності: «бакалавр, бакалавр з ...» або «магістр, магістр з ... за спеціалізацією «...»;
- Предметна область – наводиться код та назва галузі знань, код та назва спеціальності, назва спеціалізації, в разі міждисциплінарних ОП – назви відповідних галузей, спеціальності та назва спеціалізації;
- Рівень / цикл – наводиться ідентифікатор рівня / циклу відповідно до Національної рамки кваліфікації України, Qualifications Framework for the European Higher Education Area та European Qualifications Framework
- Тип диплому – наводиться тип диплому (одиничний, подвійний, спільний)
- Форми здобуття освіти та строки виконання програми:
 - форми здобуття освіти відповідно до Положення про організацію освітньої діяльності, які передбачені за ОП
 - обсяг освітньо-професійних програм на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти та розрахунковий термін навчання становить 240 кредитів ЄКТС з повним терміном навчання / 3 роки 10 місяців;
 - обсяг освітньо-професійних програм на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти зі скороченим терміном навчання визначається відповідно до чинного стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю і може становити 180 кредитів ЄКТС / 2 роки 10 місяців або 120 кредитів ЄКТС / 1 рік 10 місяців
 - обсяг освітньо-професійних програм на другому (магістерському) рівні вищої освіти становить 90 кредитів ЄКТС / 1 рік 4 місяці;
 - обсяг освітньо-наукових (в т.ч. міждисциплінарних) програм на другому (магістерському) рівні вищої освіти становить 120 кредитів ЄКТС / 1 рік 10 місяців;
 - обсяг освітньої складової освітньо-наукових програм на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти становить до 60 кредитів ЄКТС / 4 роки;



Форма ОП

Профіль освітньої програми

- Вимоги до освіти осіб, які можуть розпочати навчання за програмою – наводяться вимоги щодо наявності освіти (ступеня, кваліфікації), виконання яких дає змогу вступати на навчання за освітніми програмами рівня, відповідно до чинного стандарту вищої освіти (фахової передвищої освіти) за спеціальністю та/або законодавства в сфері освіти; також можуть зазначатися вимоги щодо поновлення на навчання, переведення на навчання з іншого ЗВО / іншої програми в Університеті;
- Наявність акредитації – наводиться інформація про наявність національної або міжнародної акредитації (назва організації, що надала акредитацію, країна, період дії документа про акредитацію);
- Мови викладання – зазначаються українська та англійська, в разі, якщо окремі курси викладаються нею; для програм, які передбачають надання освітніх послуг іноземцям, передбачається обов'язкове вивчення української мови як окремого освітнього компоненту;
- Мета освітньої програми – формулювання, яке дозволяє у термінах інтегральної компетентності навчання визначити спрямованість освітньої програми на готовність працювати у предметній сфері і самореалізовуватися як особі та громадянину;
- Предметна область – опис предметної області програми відповідно до стандарту вищої освіти (об'єкт вивчення; теоретичний зміст предметної області; методи, методики та технології; інструментарій та обладнання); зазначені складові можуть доцільно і обґрунтовано конкретизуватися з урахуванням міждисциплінарності програми або наявності спеціалізації міждисциплінарної предметної області;
- Вид програми – освітньо-професійна, освітньо-наукова, міждисциплінарна освітньо-наукова;
- Фокус освітньої програми – основні професійні / наукові акценти програми, зокрема спеціалізації, які відрізняють її від інших програм, в т.ч. галузеві або територіальні особливості; акценти на певних компетентностях і відповідних результатах навчання, наприклад, інформаційно-технологічній, мовно-комунікаційній компетентностях, спеціалізації на певній сфері професійної діяльності у галузі; в разі міждисциплінарності додатково – опис пропорцій співвідношення обсягів освітніх компонентів за кожною спеціальністю (або галуззю знань)



Форма ОП

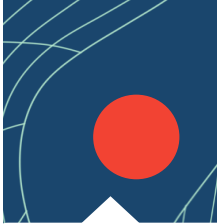
Профіль освітньої програми

- Вимоги до освіти осіб, які можуть розпочати навчання за програмою – наводяться вимоги щодо наявності освіти (ступеня, кваліфікації), виконання яких дає змогу вступати на навчання за освітніми програмами рівня, відповідно до чинного стандарту вищої освіти (фахової передвищої освіти) за спеціальністю та/або законодавства в сфері освіти; також можуть зазначатися вимоги щодо поновлення на навчання, переведення на навчання з іншого ЗВО / іншої програми в Університеті;
- Наявність акредитації – наводиться інформація про наявність національної або міжнародної акредитації (назва організації, що надала акредитацію, країна, період дії документа про акредитацію);
- Мови викладання – зазначаються українська та англійська, в разі, якщо окремі курси викладаються нею; для програм, які передбачають надання освітніх послуг іноземцям, передбачається обов'язкове вивчення української мови як окремого освітнього компоненту;
- Мета освітньої програми – формулювання, яке дозволяє у термінах інтегральної компетентності навчання визначити спрямованість освітньої програми на готовність працювати у предметній сфері і самореалізовуватися як особі та громадянину;
- Предметна область – опис предметної області програми відповідно до стандарту вищої освіти (об'єкт вивчення; теоретичний зміст предметної області; методи, методики та технології; інструментарій та обладнання); зазначені складові можуть доцільно і обґрунтовано конкретизуватися з урахуванням міждисциплінарності програми або наявності спеціалізації міждисциплінарної предметної області;
- Вид програми – освітньо-професійна, освітньо-наукова, міждисциплінарна освітньо-наукова;
- Фокус освітньої програми – основні професійні / наукові акценти програми, зокрема спеціалізації, які відрізняють її від інших програм, в т.ч. галузеві або територіальні особливості; акценти на певних компетентностях і відповідних результатах навчання, наприклад, інформаційно-технологічній, мовно-комунікаційній компетентностях, спеціалізації на певній сфері професійної діяльності у галузі; в разі міждисциплінарності додатково – опис пропорцій співвідношення обсягів освітніх компонентів за кожною спеціальністю (або галуззю знань)
- Особливості освітньої програми – опис особливостей організації освітнього процесу, академічної мобільності, спеціальних можливостей і перспектив для здобувача освіти за програмою;

Форма ОП

Профіль освітньої програми

- Придатність до працевлаштування – наводиться перелік кодів та назв професій відповідно до чинного Державного класифікатора України: Класифікатор професій; при цьому варто дотримуватися наступних рекомендацій щодо формулювання назви професії:
 - формулювання обирається з огляду на професійні назви робіт, зазначені у додатку А Класифікатора професій або наказів про його зміну («ПОКАЖЧИК ПРОФЕСІЙНИХ НАЗВ РОБІТ ЗА КОДАМИ ПРОФЕСІЙ») з урахуванням галузевої специфіки, змісту спеціальності та профілю освітньої програми;
 - для програм підготовки за третім (освітньо-науковим) та другим (магістерським) рівнями вищої освіти професійні назви робіт обираються із переліку професіоналів (код професійної назви роботи починається із цифри «2»), або з переліку керівників, менеджерів (код професійної назви роботи починається із цифри «1»);
 - для програм підготовки за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти професійні назви робіт обираються із переліку професіоналів (код професійної назви роботи починається із цифри «2») та, як обґрунтоване виключення, переліку фахівців (код професійної назви роботи починається із цифри «3»)
- Подальше навчання – наводиться опис академічних прав на навчання на більш високому рівні вищої освіти або у сфері післядипломної освіти
- Викладання і навчання – наводиться опис загальноприйнятих в Університеті та специфічних для даної освітньої програми методів викладання і навчання;
- Оцінювання – основні форми поточного та підсумкового оцінювання; опис підходу до оцінювання та шкали оцінки;
- Кадрове забезпечення – опис загальних та специфічних характеристик кадрового забезпечення викладання на освітній програмі;
- Матеріально-технічне забезпечення та засоби навчання – опис засобів матеріально-технічного та інформаційного забезпечення, необхідних для здійснення освітньої діяльності;
- Національна та міжнародна мобільність – опис інформації щодо угод про подвійні або спільні дипломи, можливості для академічної мобільності;
- Особливості навчання іноземних громадян та осіб без громадянства – опис особливостей організації виконання освітньої програми для іноземних громадян і осіб без громадянства.



Форма ОП

Перелік обов'язкових освітніх компонентів:

- має включати всі обов'язкові компоненти освітньої програми, зокрема, навчальні дисципліни і тренінги, курсові роботи (проекти), практики, атестації, а також їх обсяги в кредитах ЄКТС та відповідні форми підсумкового контролю;
- формується з позиції, що всі програмні результати навчання, передбачені освітньою програмою, мають бути забезпечені щонайменше одним освітнім компонентом обов'язкового характеру
- Вибір освітніх компонентів у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених освітньою програмою (не менше ніж 10 відсотків для спеціальностей, що передбачають доступ до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання).
- Обсяг практик не може бути меншим, ніж зазначено у відповідному Стандарті вищої освіти.
- Частка обсягу освітньої програм, яка має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених стандартом вищої освіти, наводиться у стандарті вищої освіти; відповідно при розробці освітньої програми проектна команда має переконатися, що пропорція кредитів, відведених на опанування таких компетентностей, що розраховується як «(Обсяг кредитів на обов'язкові компоненти – обсяг кредитів на обов'язкові освітні компоненти, які спрямовані на досягнення додаткових компетентностей та програмних результатів навчання, передбачених виключно освітньою програмою) / Обсяг кредитів за програмою», не була менший за встановлений стандартом;
- Для міждисциплінарних освітніх програм обсяг освітніх компонентів, що може бути співвіднесений з відповідними спеціальностями (галузями), які визначають її предметну область, має бути приблизно однаковим.
- Логіко-структурна схема повинна ілюструвати зв'язки і послідовність опанування обов'язкових освітніх компонентів за семестрами. Рекомендовано виконання логіко-структурної схеми у додатку Microsoft Visio.
- В разі, якщо освітня програма пройшла процедури перегляду та удосконалення, то в даному розділі програми наводяться переліки компонентів і логіко-структурні схеми для кожного року набору; в разі, якщо логіко-структурна схема не змінилася, вона наводиться один раз



Форма ОП

Форма атестації здобувачів освіти: наводиться опис форм і процедур атестації здобувачів освіти відповідно до Стандарту вищої освіти або, в разі його відсутності, на розсуд робочої групи спеціальності, виходячи із змісту Стандартів вищої освіти за спорідненими спеціальностями (кінцеве рішення про форму атестації в цьому разі ухвалює Вчена рада Університету).

Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми формується шляхом співвіднесення програмних результатів навчання обов'язковим компонентам освітньої програми. Наводиться для переліку освітніх компонентів кожного року набору, якщо за ними навчаються здобувачі освіти. Якщо змін у логіко-структурній схемі та змісті ОК не відбулося, можна навести матрицю один раз.

Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми формується шляхом співвіднесення програмних результатів навчання певного освітнього компоненту та Матриці відповідності визначених Стандартом вищої освіти результатів навчання та компетентностей, а також через встановлення відповідності між специфічними для даної освітньої програми компетентностями (в разі, якщо їх додано до тих, які визначені Стандартом) і програмними результатами навчання. Наводиться для переліку освітніх компонентів кожного року набору, якщо за ними навчаються здобувачі освіти. Якщо змін у логіко-структурній схемі та змісті ОК не відбулося, можна навести матрицю один раз.

Рекомендації щодо формування матриць

В разі наявності стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем



проектна група або гарант готує перелік обов'язкових освітніх компонентів;

за кожним освітнім компонентом закріплюються певні загальні та фахові компетентності, які відповідають його змісту та проєктованим цілям і результатам навчання;

на підставі Матриці відповідності визначених Стандартом вищої освіти результатів навчання та компетентностей, яка міститься в стандарті вищої освіти, для кожного освітнього компоненту обираються ті результати навчання, які відповідають призначенню на попередньому етапі компетентностям з урахуванням можливості досягти таких результатів в рамках даного компоненту; для додаткових компетентностей визначаються відповідні програмні результати навчання;

обидві матриці обговорюються на засіданні проєктної групи;

будь-які стейкхолдери та суб'єкти забезпечення якості освіти в Університеті і поза ним можуть зробити пропозиції та зауваження щодо таких матриць.

В разі відсутності стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем



проектна група або гарант готує перелік обов'язкових освітніх компонентів;

проектна група або гарант аналізують стандарти такого ж рівня вищої освіти у близьких/суміжних галузях знань / спеціальностях, аналогічних або суміжних освітніх програм, що реалізуються в Україні та/або за кордоном, – і формують перелік з інтегральної, загальних та фахових компетентностей, в т.ч. додаткових;

відповідний перелік перевіряється на відповідність Національній рамці кваліфікацій (опису відповідного рівня знань, умінь, комунікаційних навичок та автономності) і коригується у відповідності до ключових слів опису рівня у НРК;

за кожним освітнім компонентом закріплюються певні загальні та фахові компетентності, які відповідають його змісту та проєктованим цілям і результатам навчання;

обидві матриці обговорюються на засіданні проєктної групи;

будь-які стейкхолдери та суб'єкти забезпечення якості освіти в Університеті і поза ним можуть зробити пропозиції та зауваження щодо таких матриць.